ประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร
Effectiveness Of School Under Bangkok Metropolitan Administration

กนกพรรณ แก้วกิ่ง[1] สมใจ เดชบำรุง[2]

Received : January 22, 2023
Revised : February 3, 2023
Accepted : February 22, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร (2) แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนเครือข่ายที่ 55 สังกัดกรุงเทพมหานคร ประชากร จำนวน 121 คน ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากการใช้ตารางประมาณขนาดตัวอย่างของ Krejci and Morgan ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 92 คน และใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. ประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการใส่ใจในงาน รองลงมาคือ ด้านคุณภาพโดยรวม และต่ำสุดคือ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2. แนวทางในการพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร จากประเด็นสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ นำประเด็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นตรงกันทั้ง 3 ท่าน มาสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาได้ ดังนี้ 1) โรงเรียนควรยกย่องชมเชยและมอบเกียรติบัตรแก่ครูที่ฝึกซ้อม และนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการประกวดต่าง ๆ จนได้รับรางวัล 2). โรงเรียนควรกำหนดเกณฑ์การประเมินพิจารณาความดีความชอบที่ชัดเจน มีความโปร่งใส เป็นที่ยอมรับ 3) โรงเรียนควรงานที่ได้รับมอบหมายตรงกับความถนัด ความรู้ ความสามารถ 4) ผู้บริหารควรเป็นผู้รับฟัง ชี้แนะและชื่นชมผลงาน 5) โรงเรียนควรรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 6) โรงเรียนควรสำรวจความต้องการในการใช้อุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงานของครู จัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ครูได้ใช้อุปกรณ์ได้ตรงตามความต้องการ 7) โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณสำหรับเรื่องวัสดุอุปกรณ์โดยเฉพาะ เบิกจ่ายอย่างเป็นระบบถูกต้องตามระเบียบ

คำสำคัญ : ประสิทธิผลของสถานศึกษา

---

[1] นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

[2] อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

Abstract

The purpose of this research is to study (1) the effectiveness of educational institutions under Bangkok (2) guidelines for developing the effectiveness of educational institutions under Bangkok. The population used in the research is administrators and teachers of network schools no. 55 under Bangkok, a population of 121 people, which the researcher conducted by determining the sample size. Using Krejci and Morgan's sample size estimation table, a sample size of 92 people was obtained and stratified random sampling was used. The research tools used were questionnaires and interviews. Statistics were used to analyze the data, including frequency, percentage, mean, and standard deviation. and content analysis

The research results found that

1. Overall, the effectiveness of educational institutions under Bangkok is at a high level. When considering each area, it was found that the area with the highest average was In terms of attention to work, followed by overall quality, and lowest is student academic achievement.

2. Guidelines for developing the effectiveness of educational institutions under Bangkok From the point of interviewing experts The issues on which all 3 experts have the same opinion can be summarized as guidelines for development as follows: 1) Schools should praise and give certificates to teachers who practice. and lead students to participate in various contest activities until they receive awards. 2). The school should set clear criteria for evaluating merit. Be transparent It is accepted. 3) The school should assign tasks that match their aptitudes, knowledge, and abilities. 4) Administrators should be listeners. Give guidance and praise work. 5) Schools should get to know each student individually. 6) Schools should survey teachers' needs for office equipment. Provide various equipment so that teachers can use the equipment according to their needs. 7) Schools should allocate a budget specifically for materials and equipment. Disbursements are made systematically and correctly according to regulations.

Keywords: Effectiveness of educational institutions

บทนำ

โรงเรียนเป็นสถานที่ให้การศึกษาแก่สังคม เป็นสถานที่บ่มเพาะคนที่เข้าศึกษา ให้มีความรู้และประสบการณ์ที่เป็นทั้งองค์ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ศิลปวัฒนธรรมและจารีตประเพณีต่าง ๆ จนสามารถเติบโตเป็นประชาชนที่มีคุณภาพในสังคมแต่ปัจจุบัน การศึกษาไทยกำลังเกิดวิกฤติทางการศึกษาหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่กระจายอยู่ตามชุมชนและท้องถิ่นต่าง ๆ ทั่วประเทศ ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่รองรับผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา ที่ไม่สามารถเข้าถึงการศึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่ในตัวเมืองที่มีคุณภาพและมีสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อมจะเอื้อประโยชน์ในการจัดการศึกษากว่า ด้วยข้อจำกัดเหล่านี้ หลายฝ่ายมองว่าเป็นอุปสรรคในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ ดังนั้น การหาแนวทางเพื่อให้โรงเรียนขนาดเล็กสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีความทัดเทียมหรือเป็นมาตรฐานเดียวกับโรงเรียนขนาดใหญ่ จึงเป็นสิ่งที่ภาครัฐและทุกภาคส่วนควรให้ความสำคัญมากกว่าการยุบรวมโรงเรียน เพื่อรักษาสถาบันหลักของชุมชนที่มี “บ้าน วัด โรงเรียน” เป็นสถาบันยึดเหนี่ยวความสัมพันธ์อันดีของชุมชนไว้ เป็นการเปิดโอกาสให้โรงเรียนขนาดเล็กได้พัฒนาตนเองให้เป็นโรงเรียนของชุมชน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากฐานรากเป็นการสร้างรากฐานที่มั่นคงให้กับการพัฒนาการศึกษาของไทยในอนาคต (ปริวัตร ป้องพาล สัญญา เคณาภูมิ และ ภักดี โพธิ์สิงห์, 2560, น: 12)

จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของโรงเรียนวัดวิจิตรการนิมิตร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 พบว่า วิชาภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ย 43.85 คะแนน วิชาภาษาอังกฤษ มีคะแนนเฉลี่ย 27.65 คะแนน วิชาคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ย 27.27 คะแนน วิชาวิทยาศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ย 35.45 คะแนน ส่วนปีการศึกษา 2563 พบว่า วิชาภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ย 53.50 คะแนน วิชาภาษาอังกฤษ มีคะแนนเฉลี่ย 33.46 คะแนน วิชาคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ย 26.54 คะแนน วิชาวิทยาศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ย 40.26 คะแนน ส่วนปีการศึกษา 2564 พบว่า วิชาภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ย 40.17 คะแนน วิชาภาษาอังกฤษ มีคะแนนเฉลี่ย 29.98 คะแนน วิชาคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ย 30.50 คะแนน วิชาวิทยาศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ย 28.59 คะแนน (รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา โรงเรียนวัดวิจิตรการนิมิตร, 2564, น:22) ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) มีแนวโน้มที่ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องทำมาพัฒนาและหาทางแก้ไขให้มีคุณภาพดีขึ้น

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารโรงเรียนนำไปใช้ในการกำหนดนโยบาย วางแผนการดำเนินงาน ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน การดำเนินโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมาย รวมถึงสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาที่มุ่งผลต่อความสำเร็จ นำโรงเรียนไปสู่ความมีประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาด้าน การบริหารโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก
2. แนวทางการพัฒนาประสิทธิผของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นพหุแนวทาง

วิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนเครือข่ายที่ 55 ในเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวนผู้บริหารและครูรวมทั้งสิ้นจำนวน 121 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนเครือข่ายที่ 55 ในสำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 92 คน ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากการใช้ตารางประมาณขนาดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejci and Morgan,1970, p.608) โดยคำนวณสัดส่วนของประชากรกับกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียนและจับฉลากรายชื่อครูแต่ละโรงเรียนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรพื้นฐาน ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ประสิทธิผลตามแนวคิดของฮอยและมิสเกล (Wayne K. Hoy and Cecil G. Miskel) ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (2) ความพึงพอใจในงาน (3) การใส่ใจในงาน (4) การคงอยู่ของนักเรียน (5) คุณภาพโดยรวม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่องประสิทธิผของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 2 ฉบับ ประกอบด้วย

เครื่องมือฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaires) แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check -list) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดจัดลำดับคุณภาพ (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดประสิทธิผลตามแนวคิดของฮอยและมิสเกล (Wayne K. Hoy and Cecil G. Miskel) ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 2) ความพึงพอใจในงาน 3) การใส่ใจในงาน 4) การคงอยู่ของนักเรียน 5) คุณภาพโดยรวม

เครื่องมือฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง โดยจะดำเนินการหลังจาก ที่แปลผลและสรุปผลในเครื่องมือฉบับที่ 1 เสร็จ เพื่อใช้สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลแต่ละด้าน

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย

4.1 แบบสอบถาม

4.1.1 ศึกษาตำรา เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของโรงเรียนเพื่อนำมาวิเคราะห์และใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม

4.1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างคำนิยามเชิงปฏิบัติการเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามของแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale ของ Likert)

4.1.3 นำร่างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบเนื้อหาและสำนวนภาษาและนำมาปรับปรุง

4.1.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ซึ่งข้อคำถามทุกข้อมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

4.1.5 นำร่างแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เพื่อคำนวณหาความตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ซึ่งแต่ละข้อคำถามต้องได้ค่า IOC ตั้งแต่อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

4.1.6 นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนของโรงเรียนเครือข่ายที่ 55 สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ได้คืนมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha, 1974, p.161) โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.941

4.1.7 จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์ โดยใช้แบบสำรวจอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

4.2 แบบสัมภาษณ์

สร้างแบบสัมภาษณ์ โดยเลือกข้อคำถามในแบบสอบถามเครื่องมือชุดที่ 1 ในแต่ละด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำหนังสือถึงผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดโรงเรียนเครือข่ายที่ 55 สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

5.2 นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขออนุญาตให้เก็บข้อมูลไปขอความร่วมมือและคำแนะนำวิธีการรวบรวมข้อมูลให้ทราบและขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวม ข้อมูลในโรงเรียนเครือข่ายที่ 55 สังกัดกรุงเทพมหานคร

5.3 ผู้วิจัยติดตามข้อรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยได้ติดตามเก็บแบบสอบถาม ถ้าเก็บครั้งแรกไม่ได้ผู้วิจัยจะติดตามเก็บในรอบต่อไปโดยขอนัดวันเวลา ในการเก็บแบบสอบถามจนได้ครบตามจำนวน

5.4 ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของแบบสอบถามแล้ว เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วพบว่า ทุกฉบับมีความสมบูรณ์ครบถ้วน

5.5 จากนั้นดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เมื่อได้รับแบบสอบถามทั้งหมดคืนมาแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการผู้ให้นำข้อมูลแล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (John W. Best.1970:190)

ตารางที่ 1 วิเคราะห์ประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวม

n = 92

ประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	4.00	0.64	มาก	5
2. ด้านความพึงพอใจในงาน	4.16	0.71	มาก	4
3. ด้านการใส่ใจในงาน	4.36	0.69	มาก	1
4. ด้านการคงอยู่ของนักเรียน	4.21	0.77	มาก	3
5. ด้านคุณภาพโดยรวม	4.31	0.61	มาก	2
รวม	**4.21**	**0.68**	**มาก**	**-**

จากตารางที่ 1 พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.21, S.D.=0.68) เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านที่ 3 การใส่ใจในงาน ($\bar{X}$ =4.36 , S.D.=0.69) รองลงมาคือ ด้านที่ 5 คุณภาพโดยรวม ($\bar{X}$ =4.31, S.D.=0.59) และต่ำสุดคือ ด้านที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ($\bar{X}$ =4.00, S.D.=0.64)

ตารางที่ 2 ตารางสรุปประเด็นสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร

ประเด็นสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร	**ค่าคะแนน**
1. โรงเรียนควรยกย่อง ชมเชยและมอบเกียรติบัตรแก่ครูที่ฝึกซ้อม และนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการประกวดต่าง ๆ จนได้รับรางวัล	3
2. โรงเรียนควรกำหนดเกณฑ์การประเมินพิจารณาความดีความชอบที่ชัดเจน มีความโปร่งใส เป็นที่ยอมรับ	3
3. โรงเรียนควรงานที่ได้รับมอบหมายตรงกับความถนัด ความรู้ ความสามารถ	3
4. ผู้บริหารควรเป็นผู้รับฟัง ชี้แนะและชื่นชมผลงาน	3
5. โรงเรียนควรรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3
6. โรงเรียนควรสำรวจความต้องการในการใช้อุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงานของครู จัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ครูได้ใช้อุปกรณ์ได้ตรงตามความต้องการ	3
7. โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณสำหรับเรื่องวัสดุอุปกรณ์โดยเฉพาะ เบิกจ่ายอย่างเป็นระบบ ถูกต้องตามระเบียบ	3

จากตารางที่ 2 พบว่าค่าคะแนนสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเหมือนกันทั้ง 3 ท่าน ดังนี้ 1) โรงเรียนควรยกย่องชมเชยและมอบเกียรติบัตรแก่ครูที่ฝึกซ้อม และนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการประกวดต่าง ๆ จนได้รับรางวัล 2) โรงเรียนควรกำหนดเกณฑ์การประเมินพิจารณาความดีความชอบที่ชัดเจน มีความโปร่งใส เป็นที่ยอมรับ 3) โรงเรียนควรงานที่ได้รับมอบหมายตรงกับความถนัด ความรู้ ความสามารถ 4) ผู้บริหารควรเป็นผู้รับฟัง ชี้แนะและชื่นชมผลงาน 5) โรงเรียนควรรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 6) โรงเรียนควรสำรวจความต้องการในการใช้อุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงานของครู จัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ครูได้ใช้อุปกรณ์ได้ตรงตามความต้องการ 7) โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณสำหรับเรื่องวัสดุอุปกรณ์โดยเฉพาะ เบิกจ่ายอย่างเป็นระบบถูกต้องตามระเบียบ

สรุปผล

จากวิจัยเรื่อง ประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการใส่ใจในงาน รองลงมาคือ ด้านคุณภาพโดยรวม และต่ำสุดคือด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2. แนวทางในการพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร จากประเด็นสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ นำประเด็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นตรงกันทั้ง 3 ท่าน มาสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาได้ ดังนี้ 1) โรงเรียนควรยกย่องชมเชยและมอบเกียรติบัตรแก่ครูที่ฝึกซ้อม และนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการประกวดต่าง ๆ

จนได้รับรางวัล 2) โรงเรียนควรกำหนดเกณฑ์การประเมินพิจารณาความดีความชอบที่ชัดเจน มีความโปร่งใส เป็นที่ยอมรับ 3) โรงเรียนควรงานที่ได้รับมอบหมายตรงกับความถนัด ความรู้ ความสามารถ 4) ผู้บริหารควรเป็นผู้รับฟัง ชี้แนะและชื่นชมผลงาน 5) โรงเรียนควรรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 6) โรงเรียนควรสำรวจความต้องการในการใช้อุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงานของครู จัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ครูได้ใช้อุปกรณ์ได้ตรงตามความต้องการ 7) โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณสำหรับเรื่องวัสดุอุปกรณ์โดยเฉพาะ เบิกจ่ายอย่างเป็นระบบถูกต้องตามระเบียบ

อภิปรายผล

จากสรุปผลประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการที่โรงเรียนสามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียนได้ ประกอบด้วยที่เป็นผลผลิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สามารถพัฒนานักเรียนให้มี เจตคติเชิงบวก โรงเรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและสามารถแก้ปัญหาภายในและบุคลากรมีความพอใจในงานที่ทำ อันจะก่อให้เกิดผลสำเร็จของงานที่มีประสิทธิภาพต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอนงค์ อาจจงทอง (2557, น:70 - 71) ได้ทำการวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของอัจฉราพร อะทะวงศ์ (2559, น:73 – 76) ได้ศึกษา เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญพิชชา มีแก้ว (2562, น:65) ได้ศึกษา เรื่องการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถาศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของสถาศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของอรอุมา ไมยวงค์ (2562, น:219) ได้ศึกษา เรื่องปัจจัยการบริหารและประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธนา วาโยหะ (2563, น:69 – 72) ได้ศึกษา เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ผลวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสรี ภักดี (2564, น:107 – 111) ได้ศึกษา เรื่องกระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดอาชีวะศึกษาจังหวัดยะลา ผลวิจัยพบว่า ผลการศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดอาชีวะศึกษาจังหวัดยะลา ภาพรวมอยู่ระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิรัตน์ ช่างเกวียน (2564, น:105 – 106) ได้ศึกษา เรื่องบทบาทผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม ผลวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาคิน รูปเหมาะ (2565, น:133 – 134) ได้ศึกษา เรื่องประสิทธิผลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณ์ราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณ์ราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครมีแนวทางการพัฒนาหลายแนวทาง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ที่ตั้งไว้ว่า แนวทางการประสิทธิผลโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นพหุแนวทาง ซึ่งสอดคล้องความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเหมือนกันทั้ง 3 ท่าน ดังนี้ 1) โรงเรียนควรยกย่อง ชมเชยและมอบเกียรติบัตรแก่ครูที่ฝึกซ้อม และนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการประกวดต่าง ๆ จนได้รับรางวัล 2). โรงเรียนควรกำหนดเกณฑ์การประเมินพิจารณาความดีความชอบที่ชัดเจน มีความโปร่งใส เป็นที่ยอมรับ 3) โรงเรียนควรงานที่ได้รับมอบหมายตรงกับความถนัด ความรู้ ความสามารถ 4) ผู้บริหารควรเป็นผู้รับฟัง ชี้แนะและชื่นชมผลงาน 5) โรงเรียนควรรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 6) โรงเรียนควรสำรวจความต้องการในการใช้อุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงานของครู จัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ครูได้ใช้อุปกรณ์ได้ตรงตามความต้องการ 7) โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณสำหรับเรื่องวัสดุอุปกรณ์โดยเฉพาะ เบิกจ่ายอย่างเป็นระบบ ถูกต้องตามระเบียบ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ที่ตั้งไว้ว่า แนวทางการประสิทธิผลโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นพหุแนวทาง เนื่องจากครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองจากการเป็นผู้บอกความรู้ให้จบไปในแต่ละครั้งที่เข้าสอนมาเป็นผู้เอื้ออำนวยความสะดวก ในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนกล่าวคือเป็นผู้กระตุ้นส่งเสริมสนับสนุน จัดสิ่งเร้าและจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน เกิดการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ ความสามารถ ความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล การจัดกิจกรรมจึงต้องเป็นกิจกรรมที่ ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ วิจารณ์ สร้างสรรค์ศึกษาและค้นคว้าได้ลงมือปฏิบัติจนเกิดการเรียนรู้และค้นพบความรู้ด้วยตนเองเป็นสาระความรู้ ด้วยตนเอง รักการอ่าน รักการเรียนรู้อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ผู้สอนจึงต้องสอนวิธีการแสวงหาความรู้มากกว่าสอนตัวความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา ขันทอง (2562 น.93) วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1) ด้านผู้เรียน ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีสุขภาวะที่ดี ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในการทำงาน ทักษะในการประกอบอาชีพ 2) ด้านผู้สอน ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ให้ตรงตามมาตรฐานและทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นตาม หลักสูตร ครูเป็นแบบอย่างที่ดีและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนได้ จัดครูให้ครบชั้นและตามวิชาเอก ลดภาระงานอื่นให้แก่ครูผู้สอน 3) ด้านผู้บริหาร ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดี มีความยุติธรรม ผู้บริหารบริหารงานด้วยความโปร่งใส 4) ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน โรงเรียนมีสภาพแวดล้อม พร้อมในการเป็นแหล่งเรียนรู้แก่ผู้เรียน โรงเรียนมีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนและสามารถร่วมกับชุมชนเพื่อเป็นแหล่ง เรียนรู้ของชุมชนได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรชนกแย้มอุทัย (2558 น.9-10) วิจัยเรื่อง ประสิทธิผลสถานศึกษาตามทรรศนะของบุคลากรทางการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลสถานศึกษา มีดังนี้ 1) ควรให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและให้แสดงออกทั้งด้านความคิดและการกระทำครูต้องรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนการระดมทรัพยากรนำเอาข้อสรุปนั้นนำกลับไปพัฒนาเป็นแนวทางการสอนที่มีคุณภาพ 2) ควรให้ผู้เรียนเป็นคนที่ใฝ่รู้มีนิสัยรักการอ่านและใช้เทคโนโลยีเพื่อการหาความรู้เพิ่มเติมให้กับตนเองประกอบด้วยการมอบหมายภาระงานการสร้างนักเรียนให้มีนิสัยรักการอ่านจากสิ่งที่สนใจการสงเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ 3) ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนใช้ความรู้ทางด้านหลักภาษาการพัฒนาการสร้างกระบวนการคิดรวบยอดการให้ผู้เรียนทำโครงงานของนักเรียนการฝึกกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบกระบวนการทำงานโดยให้ปฏิบัติในสภาพจริงการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนที่สงเสริมความคิดสร้างสรรค์การคิดวิเคราะห์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 จากการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร โรงเรียนควรสำรวจความต้องการในการใช้อุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงานของครู จัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ครูได้ใช้อุปกรณ์ได้ตรงตามความต้องการสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว

1.2 โรงเรียนควรมีจัดสรรงบประมาณสำหรับเรื่องวัสดุอุปกรณ์โดยเฉพาะ เบิกจ่ายอย่างเป็นระบบถูกต้องตามระเบียบ

1.3 ประสิทธิผลของสถานศึกษา ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ในโรงเรียนอื่น ๆ

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ในสังกัดอื่นเพิ่มเติม

เอกสารอ้างอิง

กรชนก แย้มอุทัย (2558 น.9-10) วิจัยเรื่อง ประสิทธิผลสถานศึกษาตามทรรศนะของบุคลากรทางการศึกษา **วารสารบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรปที่ 5 ฉบับที่ 2 (มกราคม - มิถุนายน 2558) หน้า 1-10.**

ขวัญพิชชา มีแก้ว. (2562) **การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถาศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาการบริหาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

ปริวัตร ป้องพาล สัญญา เคณาภูมิ และภักดี โพธิ์สิงห์. (2560). **วิจัยเชิงพัฒนา**. กรุงเทพฯ: บริษัท สำนักพิมพ์ธารอักษร จำกัด.

ภาคิน รูปเหมาะ. (2565). **ประสิทธิผลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณ์ราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** ปริญญามหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ยุทธนา วาโยหะ. (2563). **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลขอสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1**. สารนิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

โรงเรียนวัดวิจิตรการนิมิตร. (2565). **รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาโรงเรียนวัดวิจิตรการนิมิตร ประจำปีการศึกษา 2564**. โรงเรียนวัดวิจิตรการนิมิตร.

เสรี ภักดี. (2564). **กระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดยะลา**. วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2565). **รายงานสถิติการศึกษา ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร**. พระนครศรีอยุธยา : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อภิรัตน์ ช่างเกวียน (2564). **บทบาทผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม** วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อรอุมา ไมยวงค์. (2562). **ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม.** วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

อนงค์ อาจจงทอง. (2557). **ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

อัจฉราพร อะทะวงค์. (2559). **ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3**. ค้นคว้าอิสระ ปริญญามหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

สุพัตรา ขันทอง (2562) วิจัยเรื่อง **แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 2** วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2562

Cronbach, Lee J.(1978). **Essentials of Psychological Testing**, 3rd ed. New York : Haper & Row Publisher.

Garder. (2020). **The Manageral Grid**. Houston : Gulf Publishing, Co.

Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities**. Journal for Education and Psychological Measurement, No.3.November 1970 : 608. Prentice – Hall Inc.

John W. Best(1960). **Research in Education** (Englewood Cliffs, New Jersey:Prentice-Hall Inc)

Marcelo. (2017). **Teachers Parents and Student Perception of Effective School Characteristics of Two Texas Urban Exemplary Open-Enrollment Charter School**. Dissertation Abstract International.

Rutter. (2020). **Research in Edu. Englewood cliffs**. New Jersey : Prentice – Hall Inc